

ЛАПУЗІНА К.В., ЛОПАТИНА В.В.

ДОСВІД КАНАДИ В ПИТАННЯХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Аналіз досвіду Канади стосовно розвитку науково-технічної сфери показує, що успішний розвиток сучасної економіки, заснованої на знаннях, багато в чому пов'язаний з якістю національної інноваційної системи.

Насамперед державна підтримка наукової й інноваційної діяльності через організації, які займаються грантами, виявляється на конкурсній основі на всіх стадіях - від виконання науково-дослідних робіт до створення й комерціалізації технологічної продукції або послуг.

Велику увагу такі організації приділяють програмам "доведення результатів наукових досліджень до стадії комерціалізації". Зокрема, вони створюють і реалізують комплексні програми підтримки починаючого технологічного бізнесу, у т.ч. створення венчурних компаній. Канада підтримує створення посівних фондів, які спеціалізуються на фінансуванні початкових стадій технологічного бізнесу.

Як показує практика Канади, у кожній з організацій своя місія й своє місце в інноваційному циклі. Державна політика в цій області спрямована на гармонізацію діяльності фондів і, тим самим, на створення додаткових можливостей конкурсного фінансування наукової й інноваційної діяльності.

Розвинені країни, які використовують трансфер технологій, прагнуть змінити як свої позиції, так і структуру своєї присутності на міжнародному ринку, здійснюючи тим самим не адміністративний вплив на структуру виробництва товарів і послуг національного приватного сектора економіки, а здійснити глобальний вплив в цілому. Для країн перехідного періоду розвиток трансферу технологій на шляху реструктуризації економіки може бути засобом збільшення експортних надходжень у державний бюджет. На відміну від практики інших країн, в Україні трансфер технологій поки ще не знайшов свого розвитку.

Відсутність в Україні трансферу технологій як діючої системи, створює сприятливі умови для продажу за мізерною вартістю за кордон новітніх технологій, що, у свою чергу, є причиною скорочення обсягів закордонного

інвестування. Все це не сприяє придбанню досвіду міжнародної кооперації, який є необхідним для розвитку вітчизняного виробника.

Відсутність досвіду трансферу технологій в Україні (чи небажання його придбати) згодом може призвести до негативних наслідків. Так, через морально застарілу або нерозвинену вітчизняну індустріальну базу товари й послуги масового попиту матимуть низьку якість, не виправдовуватимуть витрат виробництва, що потягне зниження об'єму експорту, та відповідно імпорту, товарів і послуг, а також позначиться й на міжнародних взаєминах. Часткове рішення цієї проблеми було знайдено за допомогою системи грантів, яка одержала в останні роки розвиток у нашій країні, а також участі вітчизняних учених у міжнародних конкурсах і проектах. Проте, такий шлях не в змозі замінити трансфер технологій. Гранти й участь у проектах і конкурсах (навіть у міжнародних) сприяють лише збільшенню особистого рівня споживання, при цьому кошти в бюджет поступають, здебільшого, лише у вигляді податків.

Отже, проаналізувавши досвід Канади в сфері трансферу технологій та розвитку інноваційної системи в цілому, можна зробити висновок, що трансфер технологій можна розглядати як одне з універсальних рішень проблеми фінансування, зокрема науково-технічної діяльності, й навіть як джерело значних доходів. Трансфер технологій дає можливість для вищого навчального закладу та суспільства в цілому, розвивати й комерціалізувати результати досліджень; він сприяє надходженню додаткових коштів до бюджету, нових інвестицій та технологій; створенню робочих місць, а це прямо пов'язано з ростом добробуту країни.

Список літератури: 1. Общая информация о трансфере технологий / Европейско-Азиатская Ассоциация Менеджеров по трансферу технологий, Леонов Игорь Федорович 2006г. – Режим доступа: <http://www.eatm.net/index.php?page=catalog&pid=100001>. – Загл. с экрана. 2. Роль научных и инновационных фондов в развитии национальных инновационных систем / Фонд «Бюро экономического анализа», информационно-аналитический бюллетень № 64, Ирина Дежина, сентябрь, 2004г. – Режим доступа: <http://stra.teg.ru/lenta/innovation/1939/>. – Загл. с экрана. 3. Канада: на путях построения инновационного общества / Канадский Институт Исследований, Соколов Валерий Иванович, 2006 г. – Режим доступа: http://www.studycanada.ru/cgi-bin/issue.cgi?action=article&ar_id=255. – Загл. с экрана. 4. Инновационный фонд Канады / Официальный сайт – Режим доступа: <http://www.innovationcentre.ca/>. – Загл. с экрана. 5. Канадские документы по трансферу и коммерциализации технологий / Официальный сайт Национально Исследовательского Совета Канады – Режим доступа: <http://www.scitech.gc.ca/fppt/>. – Загл. с экрана. 6. Закон, который регулирует зарубежные инвестиции и коммерциализацию технологий в Канаде, поправки к нему и сопутствующие документы / Режим доступа: http://www.investcan.ic.gc.ca/en_docs.htm. – Загл. с экрана. 7. Развитие трансфера технологий в университете / Официальный сайт университета им. Саймона Фрейзера (Simon Fraser University) – Режим

доступа: <http://www.canada-tours.org.ua/>. – Загл. с экрана. **8.** Законодательство Украины / Законы про регулирование деятельности в сфере трансфера технологий <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.